

der en given fortolkning af direktivet eller miljøgarantien, vil drøfte spørgsmålet med Euro-paudvalget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 772

19) Til miljø- og energiministeren af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Finder ministeren, at der kan være statsretlige betænkeligheder ved indgåelse af miljøaftaler mellem regeringen og erhvervslivets organisationer?«

Skriftlig begrundelse

For det første foreskriver grundloven, at retstilstanden i Danmark udspringer af love vedtaget af Folketinget. Miljøaftaler indgået under trusler om eksempelvis grønne afgifter ændrer i realiteten retstilstanden. Dermed forskubbes magtbalancen mellem den udøvende og den lovgivende magt. Der opstår hermed fare for, at retstilstanden forandres uden hensyntagen til de forfatningsmæssige garantier for en fair behandling af borgerne, som Folketingets behandling af lovforslag indebærer.

For det andet kan miljøaftaler føre til forskelsbehandling mellem virksomheder, der er medlemmer af en erhvervsorganisation, og virksomheder, der ikke er medlemmer af en erhvervsorganisation. En sådan forskelsbehandling forekommer uforenelig med et rets-samfunds grundlæggende principper.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Frivillige miljøaftaler om spredning af information og konsulenttydelser er yderst påskønnelsesværdige. Frivillige miljøaftaler siger, hvad virksomhederne bør gøre, men miljøaftaler kan også være udtryk for, hvad virksomhederne skal gøre, og hvor det så er erhvervslivets organisationer, der skal gennemtvinge dette skal. Det kan frygtes, at vi med denne type af miljøaftaler får et mere kooperativt samfund, hvor skillelinjen mellem, hvad der er privat, og hvad der er offentligt, blandes sammen.

Jeg tænker naturligvis på det forhold, at erhvervslivets organisationer gennem trusler om eksklusion og bod skal pålægge deres medlemmer bebyrdende foranstaltninger. Herved

kommer erhvervslivets organisationer ind i en rolle, som egentlig kun regeringen eller Folketinget burde beklæde.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg mener ikke, at der kan være statsretlige betænkeligheder ved at indgå miljøaftaler. Indgåelse af miljøaftaler er en frivillig sag for aftalparterne, og det er regeringen alene - medmindre den har en særlig hjemmel - der har den reaktionsmulighed, der består i at fremsætte lovforslag og få vedtaget en eventuel tvungen regulering af miljøforholdene. Derfor kan akttilstanden ikke forandres mod erhvervsorganisationernes vilje uden at overholde de forfatningsmæssige garantier, som en behandling her i Folketinget indebærer.

I øvrigt kan jeg tilføje, at der på baggrund af en række spørgsmål i forbindelse med forhandlingerne om miljøbeskyttelseslovens § 10, der jo netop regulerer miljøaftaler, er udarbejdet et responsum af dr.jur. Ellen Margrethe Basse og advokat lic.jur. Erik Hørlyck, begge Århus Universitet. Det fremgår ikke af det responsum, at der skulle være særlige statsretlige betænkeligheder i forbindelse med sådanne aftaler, men der er naturligvis altid grænser for, hvilket indhold en aftale kan have. Aftalen skal eksempelvis altid være saglig og må ikke stride mod - som det hedder - lov og ærbarhed.

Jens Løgstrup Madsen (V):

Jeg takker ministeren for besvarelsen. Efter min mening er der fire betænkeligheder, der kan være tale om. Den ene er spørgsmålet om magtfordrejning, hvor man først truer med afgifter og regulering og derefter prøver at forhandle med parterne om en aftale, der er bebyrdende for dem.

Det andet er spørgsmålet om lighedsgrund-sætningen, nemlig at der kan diskrimineres mellem dem, der er medlemmer af en organisation, og dem, der ikke er det. Der er også faren for - og det er det tredje - at der kan ske en magtforskydning fra den lovgivende magt til den udøvende magt og dermed en tilsidesættelse af de procedurer, som vi har her i Folketinget.

Det fjerde - og det er det afgørende og det, som mit spørgsmål til ministeren nu drejer sig om - er Folketingets muligheder for at udøve sin kontrolmagt. Hvis vi tager det, Alf Ross skriver på side 255, så står der: »I de tilfælde, hvor Folketinget gennem fuldmagtslove giver centraladministrationen vidtgående beføjelser til ad